

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1558 /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ea. : Kissné Vadas Enikő r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 106/2011. (IV. 13.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf.16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos – 2010. október 25-én, a Panasztestület ügyfélszolgálatán személyesen előterjesztett – panaszában a rendőrség által 2010. október 17-én foganatosított rendőri intézkedést kifogásolta, mely az alábbiak szerint foglalható össze.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2010. október 17-én az Aréna Plaza Tesco áruházában a biztonsági személyzet lopással gyanúsította meg két termék eltulajdonítása miatt, melyek ára összesen kb. 430 Ft volt. A biztonsági szolgálat értesítette a rendőrséget, akiket a helyszínre érkezésükkor a panaszos arra kért, hogy nézzék meg, lehet-e az áruházban kapni olyan termékeket, amelyeknek az eltulajdonításával megvádolták, mivel a panaszos tudomása szerint az áruház az események idején ilyen termékeket nem forgalmazott. A rendőrök a panaszos kérését megtagadták. A panaszos megjegyezte, hogy barkácstermékek voltak nála csomagolt állapotban, amiket a piacon próbált eladni.

Az áruházból a panaszost a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) VIII. kerületi Rendőrkapitányságra állították elő, ahol kihallgatták, melyről jegyzőkönyvet vettek fel, de abból a panaszos másolati példányt nem kapott.

Megítélése szerint percek alatt le lehetett volna zárni az esetet, ha kérésének megfelelően ellenőrzik a rendőrök, hogy a táskájában talált termékek az áruházban kaphatóak -e, azonban a rendőrök ezen kérésének nem tettek eleget.

Elmondása szerint, a kérdéses napon, a sérelmezett eseményeket megelőzően egy ismerőssel járt a piacon, aki utóbb az áruházba is elkísérte, és akivel csupán látásból ismerték egymást. Ez az ismerős az áruházból valóban ellopott egy üveg bort és egy rúd szalámit, amit az áruház biztonsági szolgálata a kamerákon keresztül észlelt. Tekintettel arra, hogy a panaszos is jelen volt a lopásnál, ezért azzal gyanúsították meg, hogy ő is közreműködött a tárgyak eltulajdonításában. A panaszos hiába adta elő, hogy ő nem tudott semmit a jogszerűtlen cselekményről, és nem működött közre abban, ennek ellenére a panaszosnál lévő tárgyakat is ellenőrizték. Ebben az ügyben szintén ártatlannak érzi magát, amit az áruházban és a rendőrségen is elmondott, és majd a bíróságon is elő kívánja adni. A kapitányságon mind az ismerőssel kapcsolatban, mind pedig az általa elkövetett cselekményekre vonatkozóan nyilatkoztatták, és kihallgatása során továbbra is azt állították a rendőrök, hogy közreműködött az ismerőse által elkövetett cselekmény kivitelezésében.

A panaszos elmondása szerint a Panasztestület elérhetőségeit az interneten találta meg, azokról az előállítás során a rendőröktől felvilágosítást nem kapott. Hozzáfűzte, hogy az előállítás végrehajtásának módjával (étkeztetés, elhelyezés) kapcsolatos panasza nincs.

A panaszos beadványához csatolta az előállításról kiállított igazolást és a letéti tárgyakról készített jegyzőkönyvet. Az igazolás tanúsága szerint a panaszos előállítása 2010. október 17-én 15 óra 10 perctől 21 óra 15 percig tartott, sérülése, valamint panasza nem keletkezett. Az igazoláson tájékoztatás szerepel a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről.

A panaszos rendőri intézkedések elleni panasza az alábbiakban foglalható össze:

- 1.) a panaszos sérelmezte az előállítás jogszerűségét;
- 2.) a Panasztestület elérhetőségéről tájékoztatást az intézkedés során nem kapott;
- 3.) a panaszos sérelmezte, hogy a rendőr nem ellenőrizte le, hogy a nála talált termékek az áruházban kaphatóak -e;
- 4.) a panaszos sérelmezte, hogy az előállítása indokolatlanul hosszú ideig tartott;
- 5.) a szabálysértési eljárás során a meghallgatási jegyzőkönyvből másolatot nem kapott.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi rendőrségi dokumentumok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2010. október 25-én előterjesztett, jegyzőkönyvben rögzített panasza,
- a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztálya vezetőjének 2010. november 18-án készített parancsnoki kivizsgálása,
- Jelentés előállítás végrehajtásáról,
- Nyilatkozat,
- Jegyzőkönyv letéti tárgyakról,
- Igazolás szabadításáról,
- a Tesco áruház operátora által kiállított jegyzőkönyv,
- Jegyzőkönyv a panaszos szabálysértési meghallgatásáról,
- BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságon 2010. október 20-án készített Hivatalos feljegyzés,
- a panaszos kézzel írt levele,
- meghallgatásáról felvett jegyzőkönyv.

A rendőri jelentések az intézkedés kapcsán az alább releváns információkat tartalmazzák:

A panaszossal szemben intézkedő rendőr jelentése szerint 2010. október 17-én mozgóőri szolgálatot látott el a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén, amelynek során 15 óra 05 perckor azt az utasítást kapta az ügyeletes tiszt helyettesétől, hogy jelenjen meg az Aréna Plaza Tesco üzletében, mivel onnan lopásról érkezett bejelentés.

A rendőr 15 óra 10 perckor megérkezett az említett helyszínre, ahol felvette a kapcsolatot az operátori feladatokat ellátó bejelentővel, aki arról tájékoztatta, hogy 14 óra 40 perc körüli időben, az áruház kamerás biztonsági megfigyelő rendszeren keresztül figyelmes lett egy személyre – a panaszosra –, aki korábban a kosarába tett 1 db Wood Glue faragasztót, valamint 1 db Hole Saw készletet a nála lévő kék színű szatyorba rejtett. Az operátor tovább figyelte a személy tevékenységét, és azt tapasztalta, hogy az italosztályon, egy másik férfi társaságában úgy próbál elhelyezkedni, hogy társát eltakarja a kamera elől. Egy másik kamerán keresztül azonban jól látható volt, hogy mindeközben a panaszos társa felsőruházatának bal belső részébe rejt 1 üveg bort, valamint egy rúd szalámit.

Ezt követően a két személy a 17-es kasszánál, fizetés nélkül próbált távozni az áruház területéről, azonban egy vagyonőr az operátor utasítására ezt megakadályozta, és a két személyt az áruház egy elkülönített helyiségébe kísérte, ahol önként átadták a ruházatukba rejtett, eltulajdonított termékeket. A panaszos társa a lopást beismerte, azonban a panaszos azt állította, hogy a nála lévő termékeket kb. egy évvel korábban vásárolta.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr jelentése szerint a panaszost igazoltatta, azonban ez nem járt eredménnyel, mivel személyazonosító igazolványát nem tartotta magánál, illetve – mivel személyi szabadságában korlátozott személynek minősült – ruházatát átvizsgálta.

A rendőr ezt követően megtekintette a cselekményről készült felvételt, melyen az operátor által elmondottak voltak láthatók. A felvételt az operátor lemásolta, a másolatot pedig a rendőrnek átadta. Az operátor „a Tesco áruház részéről jegyzőkönyvet és tanúmeghallgatási

jegyzőkönyvet töltött ki”, amelyeket a rendőr a felvétel másolatával együtt csatolt az ügy irataihoz.

A panaszos által eltulajdonított termékek értéke 428 Ft volt, ami a termékek visszaszolgáltatásával megtérült.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy az általa elkövetett cselekmény miatt – mint olyan szabálysértést elkövető személyt, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, illetve azért is, mert a személyazonosságát nem tudta igazolni – az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f) pontjai alapján előállítja a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra. Kényszerítő eszközt az intézkedés során nem alkalmazott.

A történeteket jelentette az ügyeletes tisztnek, akinek utasítására az operátorral tanúmeghallgatási jegyzőkönyvet töltött ki.

A panaszos a jelentés szerint az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról tájékoztatott, az előállítás idejéről igazolást kapott. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) 2. § (8)-(9) bekezdései és a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (továbbiakban: Fogdaszabályzat) 36/A. §-a alapján jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatásban részesült.

A rendelkezésre álló dokumentáció alapján a kivizsgálást végző osztályvezető azt is megállapította, hogy a helyszíni intézkedés minimális ideig tartott, hiszen a két érintettet az előállító helyiségben 2010. október 17-én 15 óra 25 perckor helyezték el, ahol 16 óra 20 percig tartózkodtak. Azután került sor a szükséges dokumentáció elkészítésére és az érintettek kihallgatására. A panaszos meghallgatása 2010. október 17-én 20 óra 05 perckor vette kezdetét, és 20 óra 35 perckor ért véget, ezután őt szabadon is bocsátották.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján a közigazgatási hatósági eljárás során vizsgált intézkedések vonatkozásában az alábbi tényállást állapítottam meg.

2010. október 17. napján 14 óra 40 perckor az áruházban az operátor észlelte a biztonsági kamerarendszeren keresztül, amint a panaszos, korábban a kosarába tett termékeket a nála lévő kék színű szatyorba rejti. Ezt követően látta, hogy a panaszos úgy helyezkedett el, hogy társát a kamera elől eltakarja, miközben utóbbi a ruházatába rejtett egy üveg bort, majd pedig egy rúd szalámit. A rendőri intézkedésre azért került sor, mivel a biztonsági személyzet a rendőrség ügyeletén a fentiek miatt bejelentést tett, így megállapítható, hogy a rendőr intézkedési kötelezettsége ez esetben fennállt.

A rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálatakor az alábbi következtetések vonhatók le.

A rendőr feladatát a rendőri intézkedés foganatosítása időpontjában hatályos Rtv. 1. § (1) bekezdése¹, valamint a 2. § (2) bekezdés a) és b) pontja² határozza meg.

A rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. § (1) bekezdése³, míg a rendőr intézkedési kötelezettségéről az Rtv. 13. § (1) bekezdése⁴ rendelkezik. A rendőr intézkedési kötelezettségét a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése⁵ szabályozza.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrnek a bejelentés alapján intézkedési kötelezettsége volt.

1.) A panaszos előállításával kapcsolatos sérelmeinek vizsgálatakor az alábbiakat állapítottam meg.

A panaszolt rendőri intézkedés napján készült jelentés szerint az intézkedés során foganatosított igazoltatás az Rtv. 29. § (1) és (2)⁶ bekezdés alapján indokolt volt. A panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f)⁷ pontja alapján, illetve ruházatátvizsgálására az Rtv. 31. § (1)⁸ bekezdés alapján került sor.

¹ **Rtv. 1. § (1)** A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.

² **Rtv. 2. § (1) bek.,** A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

³ **Rtv. 11. § (1) bekezdés** szerint, a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

⁴ **Rtv. 13. § (1) bekezdés** alapján, a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

⁵ **Szolgálati Szabályzat 3. § (1) Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.**

⁶ **Rtv. 29. § (1)** A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

(2) Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

⁷ **Rtv. 33. § (2)** A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;

⁸ **Rtv. 31. § (1)** Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

Az intézkedő rendőr jelentésében foglaltak szerint, az ügyelet utasítására 15 óra 10 perckor megjelent az áruházban, majd felvette a kapcsolatot a bejelentővel, aki a történetről részletesen beszámolt. Ezt követően a rendőr megtekintette a panaszos és társa cselekményéről készült felvételt, mely az operátor által elmondottakat támasztotta alá. A történetet az intézkedő rendőr jelentette az ügyeletes tisztnek, akinek utasítására az operátorral tanúmeghallgatási jegyzőkönyvet is kitöltött. A panaszost, mint szabálysértést elkövető személyt, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, a rendőr előállította a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra. A jelentésben foglaltak szerint, azonban a rendőr a minősítésnél arra nem hivatkozott, hogy a panaszos az intézkedés helyszínén nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, annak ellenére, hogy ez is az előállítás alapjául szolgáló körülménynek számított. Megállapítható továbbá, hogy önmagában az a körülmény, hogy a panaszos nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, elég ok lehetett volna előállítására.

Az előállítási ok vizsgálata kapcsán szükséges utalni a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (továbbiakban: Sztv.) alábbi rendelkezéseire is. A 6. § szerint *„a szabálysértést elköveti az is, aki mást a szabálysértés elkövetésére szándékosan rábír (felbujtás), és aki másnak a szabálysértés elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt (bűnsegély).”*

Az Sztv. 157. § (1) bekezdése értelmében: *„aki – egyéb cselekmények mellett – húszezer forintot meg nem haladó értékre lopást követ el, úgyszintén, aki e cselekmény elkövetését megkísérli, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”* Az Sztv. 157. § (5) bekezdés arról rendelkezik továbbá, hogy *„ezen szabálysértés miatt az eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik.”*

Az Sztv. 128/A. §-a rögzíti, hogy a *„157. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott szabálysértés miatt a feljelentést a rendőrségnél kell megtenni; ha máshol tették meg, azt a rendőrséghez kell haladéktalanul továbbítani.”*

A rendőrnek a helyszínen az elsődleges intézkedések megtétele során kötelezettsége csak arra terjed ki, hogy felmérje azt, hogy az adott esemény kapcsán felmerül-e intézkedési kötelezettsége, illetőleg milyen rendőri intézkedést kell foganatosítania. A panaszos videofelvételen is rögzített magatartása ugyanakkor – miszerint a biztonsági kamerával szemben, a társát eltakarva állt akkor, amikor utóbbi nagy valószínűséggel elrejtett egy üveg bort a ruházatában, később pedig csatlakozott hozzá, amikor társa úgy próbált távozni, hogy csak a zsömléért fizetett – felvethette annak a gyanúját, hogy a panaszos közreműködött a társa által megvalósított, és a helyszínen be is ismert jogellenes cselekmény elkövetésében.

Álláspontunk szerint – egyetértve a Panasztestület álláspontjával – a rendőr azzal, hogy a lopáson tetten ért elkövetőket előállította, valamint a biztonsági kamera felvételeit megtekintette és beszerezte, intézkedési kötelezettségének eleget tett, ezért az erre vonatkozó panaszt elutasítom.

2.) A panaszos sérelmezte, hogy a Panasztestület elérhetőségéről tájékoztatást az intézkedés során nem kapott.

Az előállításról kiállított igazolás szerint, a panaszos előállításának kezdeti és befejező időpontján, valamint a sérülésről és panaszról szóló nyilatkozaton kívül az igazoláson tájékoztatás szerepel a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről is.

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése⁹ alapján, hogy az intézkedés alá vont személyt a törvény szerinti panasztételi lehetőségekről kötelező tájékoztatni.

Ez a rendelkezés tehát előírja az adott intézkedés befejezését követően a rendőr tájékoztatási kötelezettségét az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekre vonatkozóan. Ezen kötelezettségének a rendőrség az előállítások esetében úgy tett eleget, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazoláson, – amelynek egy példányát az érintett átveszi – közölte a jogorvoslati fórumok, illetve egyéb, jogvédő szervezetek nevét és elérhetőségeit.

A konkrét esetben kétséget kizáróan megállapítható, hogy az igazoláson, amelyet a panaszos szabadon bocsátásakor egy példányban átvett, az intézkedéssel szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatás szerepel, ezért – a Panasztestület állásfoglalásával egyetértve – megállapítható, hogy a panaszos ezen sérelme nem megalapozott, ezért a panaszát e tekintetben is elutasítom.

IV.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület állásfoglalása szerint azzal, hogy a rendőr az intézkedés során a panaszos védekezését a helyszínen nem ellenőrizte, sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, azzal pedig, hogy az előállítás túl hosszúnak bizonyult, sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapjoga.

A Panasztestületnek az alábbi kifogások tekintetében képviselt álláspontjával a következő indokok alapján nem értek egyet.

3.) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőr az intézkedése során nem ellenőrizte le, hogy a nála talált termékek az áruházban kaphatóak -e.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint itt az operátor állításával ellentétben a panaszos a lopást nem ismerte el, arra hivatkozott, hogy a nála talált termékeket korábban vásárolta.

A rendőrnek a helyszínen nem feladata a bizonyítási eljárás lefolytatása, hiszen a szabálysértési eljárás során ezen körülmény utólag is rekonstruálható úgy, hogy a vonalkódok alapján megállapítható, hogy a panaszostól elvett termékek valóban az adott áruházban kerültek árusításra, illetőleg a raktárnyilvántartás alapján, azokat eltulajdoníthatta-e a panaszos. Az a körülmény a szabálysértési eljárásban utólag – még felvétel hiányában is – a kamerát kezelő operátor meghallgatásával szintén tisztázható, hogy milyen formában észlelte és jelentette a panaszos által elkövetett lopást és milyen módon azonosította az eltulajdonított tárgyakat.

⁹ **Rtv. 20. § (2) bek.** „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

Az Sztv. 128/A. § (2) bekezdés alapján, „a rendőrség az (1) bekezdésben meghatározott esetben a tényállás felderítése, az elkövető kilétének megállapítása, valamint a bizonyítási eszközök felkutatása és biztosítása érdekében **bírószági eljárást előkészítő eljárást folytat le**. A rendőrség eljárására a szabálysértési hatóság eljárására vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni.”

Az Sztv. 128/A. § (5) bekezdés alapján, „az előkészítő eljárás befejezését követő 3 munkanapon belül a rendőrség az előkészítő eljárás anyagát - a (6) bekezdésben foglalt eseten kívül - a bíróságnak megküldi.”

A rendőrnek a helyszínen az elsődleges intézkedések megtétele során kötelezettsége csak arra terjed ki, hogy adott esemény kapcsán felmerül-e intézkedési kötelezettsége, illetőleg milyen rendőri intézkedést kell foganatosítania.

Álláspontom szerint, jelen esetben a rendőr azzal, hogy a lopáson tetten ért elkövetőket előállította, illetőleg a lopást észlelő személyeket meghallgatta, a meghallgatási jegyzőkönyveket elkészítette, valamint a biztonsági kamera felvételeit beszerezte, intézkedési kötelezettségének eleget tett.

Az áruház biztonsági személyzetének nyilatkozata szerint – mely egyébként az előállításról készült rendőri jelentésben, továbbá az áruház által készített jegyzőkönyvben is szerepel –, az operátor éppen a panaszos tevékenységére figyelt fel, amint a barkácsosztályon különféle tárgyakat vesz magához, melyeket később a nála lévő táskába tesz el. Az áruházi jegyzőkönyvön a visszavett tárgyak vonalkód szerint vannak feltüntetve, mely – a fentieket is figyelembe véve – szintén azt bizonyítja, hogy a panaszos az áruházban eltulajdonítást végzett.

A panaszos állítását – elmondása szerint az állítólagosan egy éve vásárolt termékekre vonatkozóan – ugyancsak gyengíti az a tény, hogy a befogadáskor készült letéti jegyzőkönyvben több olyan barkácstárgy is szerepel, melyek akár az áruházból is származhattak volna, a biztonsági őrnök azonban azokat mégsem vették vissza, nem tüntették fel az eltulajdonításról felvett jegyzőkönyvben.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrnek nem róható fel az a körülmény, hogy a helyszínen a panaszos által sérelmezett kérést nem teljesítése, hiszen a biztonsági őrnök átadott tárgyak vonalkód szerinti ellenőrzésével kapcsolatos feladatok a későbbi bizonyítási eljárás során is elvégezhetőek, ezért a Panasztestület állásfoglalásával ellentétben panaszt e tekintetben is elutasítom.

4.) *A panaszos sérelmezte, hogy az előállítása indokolatlanul hosszú ideig tartott.*

A panaszos előállítás időtartamának vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

Az előállítás idejéről az Rtv. 33. § (3) bekezdése¹⁰ rendelkezik.

¹⁰ **Rtv. 33. § (3) bek.** „A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az iratokból megállapítható, hogy előállítás ideje alatt készült el a rendőri jelentés, amely csak akkor szolgálhat alapjául a további eljárásnak, ha kellően részletes, pontos és tartalmazza a megfelelő jogszabályi hivatkozásokat. Időigényes az előállított személy előállításában történő elhelyezése (letéti tárgyainak dokumentált elvétele, jogairól és kötelezettségeiről történő tájékoztatása és nyilatkoztatása, majd szabadításakor ugyanezen cselekmények ismételt elvégzése).

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (továbbiakban Fogdaszabályzat) 35. pontjában¹¹ foglalt rendelkezések írják elő, hogy a befogadást végző rendőrnek milyen konkrét feladatai vannak az előállítottal kapcsolatban a befogadás során.

Az iratokhoz csatolt „Igazolás előállításról” nyomtatvány szerint a panaszos előállítása 2010. október 17-én 15 óra 10 perctől 21 óra 15 percig tartott. A letéti tárgyról rögzített jegyzőkönyvet a befogadást végző rendőr 2010. október 17-én 15 óra 25 perckor kezdte kitölteni. A panaszos szabálysértési meghallgatása az arról készített jegyzőkönyv alapján 20 óra 05 perckor vette kezdetét, és 20 óra 35 percig tartott. A panaszos társának meghallgatásáról felvett jegyzőkönyv alapján pedig megállapítható, hogy az eljárási cselekményt vele szemben 19 óra 07 perc és 19 óra 45 perc közötti időben hajtották végre.

A panaszos fogdai befogadása, vagyis kb. 15 óra 30 perc és társának 19 óra 07 perckor történő meghallgatása között vele összefüggő eljárási cselekmény látszólag nem zajlott, azonban a konkrét esetben az előállított személyek meghallgatására az eljárási cselekményt végző személynek fel kellett készülnie, adott esetben a felvételeket meg kellett tekintenie, az iratokat át kellett elolvasni, az adatokat egyeztetni, a nyilvántartásokban a személyeket ellenőrizni, amely az előállítás elhúzódsát szintén indokolhatta.

A panaszos szabálysértési meghallgatása 20 óra 05 perctől 20 óra 35 percig tartott, szabadonbocsátását 21 óra 15 perckor foganatosították. A két időpont között eltelt időben a rendőr a Fogdaszabályzat 94., 95., 95/A. és a 95/B. pontjában¹² foglalt eljárási

¹¹ **Fogdaszabályzat 35. pontja** „A befogadást végző rendőr:

b) a fogvatartottat felszólítja a nála lévő tárgyak bemutatására, a magánál nem tartható tárgyak átadására. A kötelező ruházatátvizsgálás, indokolt esetben motozás után a fogvatartottnál lévő összes, letétként kezelendő tárgyról négy példányban jegyzőkönyvet vesz fel. A letéti jegyzőkönyv első példányát a letéti tárgyakhoz, a második példányt az eljárás irataihoz csatolja, a harmadik példányt a fogvatartottnak adja át, a negyedik példány a tömbfüzetben marad. A fogvatartott zárkába bevihető, magánál tartható tárgyait a rendszeresített letéti jegyzőkönyv hátoldalán, vagy külön lapon kell felsorolni.

A jegyzőkönyvet a befogadást végző rendőr, a fogvatartott és a ruházatátvizsgáláson jelenlévők (legalább még egy fő) írják alá;

c) a letéti tárgyak közül a pénzt (értékpapírt), az értéktárgyakat és az okmányokat a felvett jegyzőkönyv egy példányával együtt az erre a célra rendszeresített - azonosítóval ellátott - tasakban, majd zárt lemezszekrényben vagy letéti raktárban, filkében elhelyezi;

d) megadja a Rendelet 2. § (8) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, majd gondoskodik a 2. § (9) bekezdésében foglalt írásos tájékoztató átadásáról, valamint az írásbeli nyilatkozat felvételéről. A fogvatartottat e Szabályzat 60/B. pontjában meghatározott intézkedés tartalmáról a szükséges mértékben tájékoztatja.

e) a fogvatartottat a Fogdakönyv rovatainak kitöltésével nyilvántartásba veszi,

f) a zárkában a fogvatartottat elhelyezi”.

¹² **Fogdaszabályzat 94. A fogvatartott szabadlábra helyezések**, ha a rendelvénny hiányos vagy szabálytalan, az elbocsátást fel kell függeszteni, ennek okát a rendelvénny aláírójának jelenteni. Ha a fogvatartott a szabadlábra helyezésekor egészségügyi intézménybe kerül elhelyezésre, az általános szabályok szerint kell

cselekményeket végezte el, ezért ezen időszakra a panaszos szabadságelvonása szükséges volt, így szakszerűtlenség ez esetben sem állapítható meg.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Panasztestület állásfoglalásával ellentétben az előállítás időtartama vonatkozásában a panaszt elutasítom.

5.) *A panaszos sérelmezte, hogy a szabálysértési eljárás során a meghallgatási jegyzőkönyvből másolatot nem kapott.*

A panaszos e kifogásának elbírálása csak a szabálysértési eljárás keretein belül lehetséges, kivizsgálására az Sztv. alapján a szabálysértési hatóság rendelkezik hatáskörrel.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése¹³, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein¹⁴ alapul.

eljárni. A szabadlábra helyezettek az egészségügyi intézményben való további tartózkodása, onnan való távozása az egészségügyre vonatkozó szabályok szerint történhet.

95. *A szolgálatot ellátó őrparancsnok a fogvatartottnak a fogdából történő végleges elbocsátásakor a kiadott személyi felszereléseket tételesen átveszi, ruházat- és csomagátvizsgálatot hajt végre, kiadja a letéti tárgyakat és az átvételt elismerteti, indokolt esetben orvosi vizsgálatot kezdeményez, az orvos írásos véleményét a fogvatartás okmányaihoz csatolja.*

95/A. *A véglegesen elbocsátott személyt szabadulási igazolással kell ellátni. Az igazolást két példányban kell kiállítani, amelyből egy példányt a fogva tartottnak szabadításakor át kell adni, egy példányt pedig a fogva tartott fogdai iratai között meg kell őrizni. Az igazolás tartalmazza*

- a) a kiállító szerv megnevezését,*
- b) az elbocsátott nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, lakcímét,*
- c) a hatósági, bírósági határozat adatait (ügyszám, a fogva tartás időtartama),*
- d) az elbocsátás jogalapjául szolgáló okirat megjelölését és az elbocsátás időpontját,*
- e) keltezést,*
- f) a fogva tartásért felelős vezető aláírását és a szerv bélyegzőlenyomatát.*

95/B. *A szabadulási igazolást a fogva tartott ügyében eljáró előadó állítja ki. Az aláírásra a Szabályzat rendelvénny-aláírásra vonatkozó szabályait (33. pont) kell alkalmazni.*

¹³ Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„Akinak az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

¹⁴ Rtv. 93/A. §-a szerint:

„(6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) bek., 2. § (2) bek. a) és b) pontja, 11. § (1) bek., 13. § (1) bek., 20. § (2) bek., 29. § (1) és (2) bek. 33. § (2) bek. a) és f) pontja és (3) bek., 31. § (1) bek., 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései, 92. § (1) bek.;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bek.;
- Sztv. 6. § , 157. § (1) és (5) bek., 128/A. § (2) és (5) bek.;

Budapest, 2011. június „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**